

TELEGRAFUL ROMANU.

N° 103. ANULU XX.

Sabiuu, in 24 Decembre 1872. (5 Ian. 1873.)

Telegrafulu ese de done ori pre septemana: Dumineca si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiuu la expeditura foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiuu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte parti ale Transilvaniei's pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2, anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru intal'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a don'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“

Cu inceputulu anului 1873, se deschide prin acest'a prenumeratiune noua la acesta foia.

„Telegrafulu Romanu“, va esi ca si pana acum de done ori pe septamana Joi'a si Dumineca. — Pretiulu abonamentulu pre anulu intregu e :

Pentru Sabiuu 7 fl. pe 1/2 de anu 3 fl. 50 xr., pe 1/4 anu 1 fl. 75 xr. v. a.

Pentru Trannia si Monarchia austro-unguresca pre anu 8 fl. pe 1/2 anu 4 fl. pe 1/4 anu 2 fl. v. a.

Pentru Romani'a si strainatate, pe anu 12 fl., pe anu 6 fl., pe 1/4 anu 3 fl. v. a.

DD. abonanti suntu rugati a nu intardia cu tramiterea prenumeratiunilor.

Adresele ne rugamu a se scrie curatu, si in locu de epistole de prenumeratiune recomandamu on. publ. avisurile postali. (Posta-Utalyany. — Post-Anweisung.) ca impreunate cu spese mai putiene si ca mai sigure pentru inaintarea baniloru de prenumeratiune la

Editor'a „Telegrafulu Romanu“
in Sabiuu.

La serbatorea Craciunului.

Mane serbamu nascerea lui Chsu si cu acesta resaritulu luminei conosciintei. Mane serbamu glori'a lui Ddieu in cele inalte si intre omeni buna voire. Sublima serbatorie! Inim'a omului l'aru face pre acest'a o fiintia dintre cele mai fericite, candu s'aru pot sustiene in sfera, in care l'a pusu pre elu evenimentulu ce-lu vomu serba mane!

Dara lumea e lume! Ea pare ca voiescu in adinsu, ca sublimulu, ce aru fericu candu l'aru imbratisia, sa-i fia numai unu idealu pre care sa-lu admire, pre candu ea sa tavalescu in viciele cari fan amaritu esistinta tota-deun'a. Ea pare ca farmeca pre omeni, candu arunca interesele cele mai inferiore si trecatore in mijloculu loru si-i alerga ca manati cu biciculu inapoi'a acestoru interese, si din multimea cea mare abia se stracura cate unu individuu, din candu in candu, care invinge torrentulu si nu trage in rendu cu cei multi la carulu lumei de triumfu.

Asia este lumea si de aceea ea nita asi'a de degraba ca lumin'a conosciintei au resaritu demultu, ca ea sta pre orizontu susu si tramite radiele sele intre omeni. Ea nu observa ca omenii invitati si castigati de dens'a gramadescu ei insii deasupra capeteloru sele neguri de interese, pentru ca si fiindu lumina sa mai pota sta in intunerecu.

Se va paré cui-va, ca fia-care dicere din cele de mai susu contine unu p a r a d o x o n, si deca esaminamu starea nostra, in mare si in micu, deca cercetamu cele ce se petrecu intre noi si in giurulu nostru, in mare si in micu, gasimu ca in prelinsele p a r o d o x a este numai estrasulu seu abstrasulu situatiunei nostre in permanentia. In mare si in micu gasimu unu lantiu mare de lucrari porcescu din ambitiuni nenobile si din vanitati, cari se sfersiescu in iubirea lucrurilor celor mai materiale, cari n'au nimic'a comunu nici cu lumin'a conosciintei, nici cu bun'a voire intre omeni; din

contra, cari producu atatea neintielegeri, atatea desastre intre si pentru omeni.

Spatiulu unui articulu diurnalisticu este cu multu mai angustu, decatu ca sa putemu deseversi ideile ce ni ofera o contemplare dictata de momentele serbarei celei mai mari epoche a omeniei si omeniei. Unde amu puté noi indesá cele ce se petrecu, nu in Europ'a, dara in imperiulu nostru, pentru ca sa aratamu catu stamu de departe de insemnatatea celor ce le vomu serba mane.

Sa ne conformamu dara spatiulu de care dispunemu si sa avemu in vedere celu putienu afacerile nostre nationali in decursulu unui anu si sa vedemu ce vomu gasi intr'aceste?

De siguru, ca lucru mai de mare insemnatate ca esistinta nostra nationala putiene mai suntu. Ea cuprinde in sine multe alte lucruri, cari in analis'a loro se estindu pana la individulu din urma alu unei natiuni, pana la ameliorarea sortiei acelu ce in colib'a lui frigurosa, mane, pote ca nu are sa serbeze cu altu ce-va, decatu cu lacrimile de durerea lipsei, ce i voru inundá fati'a.

Bun'a-voire intre omeni ne chiama ca sa lucramu diu tote poterile pentru toti. Bun'a-voire intre omeni ne demanda ca sa impedecamu lacrimile si oflariile tuturor fratiloru nostri. Si deca nu putemu sa esoperamu numai decatu intentiunile cele nobile si laudabile pentru fratii nostri, celu putienu sa pregatimu calea, ca acelea lacrimi sa nu curga perpetuu pre fetele confratiloru nostri, si — si ale nostre!

Parintii nostri au plánsu pentru asuprirea de carea au patimitu si pentru desbinările dureroase ce ne ardu si noue sufletulu si in diu'a de astadi, — si noi in certe de nimic'a amu mai adansu si anulu acest'a la trecutulu celu durerosu, asi'a incatu reprivindu acum cu totii asupra intempleriloru, avemu ocaziunea cea trista de a plange cu totii; caci nu numai amu fostu passivi fatia cu detorintiele nostre, dara amu mai avutu nenorocirea, ca din mijloculu nostru sa vina omeni, cari sa impedece activitatea, lucrarea pentru confratele avutu si seracu; mai multu, amu avutu nenorocirea sa vina din sinulu nostru omeni, cari sa impinga pre confratii sei sa traga la carulu triumfale alu strainiloru si inca prin nomolulu celu grosu alu coruptiunei cu bani, cu beuturi si alte de feliulu acestora. A buna sema sa fia fostu si la noi N e k e r aru fi avutu ocaziune sa strige si la de ai nostri: Maudits poltrons! pourquoi n'avez-vous le courage d'etre, vous-memes? vous seriez mille fois mieux! (Blastamati poltroni! pentru ce n'ave-ti voi curagiulu de a fi voi insi-ve? voi a-ti fi de o miza de ori mai buni!)

Sofistii moderni inse au pusu intre sine si lumin'a conosciintei, carea ca sciintia lumineza in diferite forme, interesele loru particulari constatatorie din doru de castigu materiale si ambitiune vana si au insultatu pre acei ce le dicea: „sa lucramu, sa fimu activi!“ suspiciunandu-i, ca voiescu sa jertfésca, ca „Nasaudenii“, pentru interese „particularie“, caus'a comuna. De aru fi cautatu sa „jertfésca“ si ei in modulu acel'a, si toti din tote partile! pote ca se implinea si la noi celu putienu dis'a: In singulis et minimis salus mundi.

Dara sa nu remanemu multu tempu cu ochii atientiti la iconele aceste intristatorie, sa ne magulimu cu speranti'a ca cele prin cari amu trecutuu voru fi o lectiune instructiva pentru toti romanii si preste, scurtu ne vomu afla cu totii unu trupuu si unu sufletu, lucrandu pentru interesele generale si speciale ale natiunei nostre, pentru interese, cari sa amelioroze sortea tuturoru fara deosebire de stare si conditiune.

Pentru ori care eventualitate inse aru trebui ca acei ce si-au dtsu: ca „viéti'a cu toiagulu ei de feru arata fia-cartii cararea ei si fericé de acel'a „ce vede toiagulu si urmeza aratarei lui cu pasi seriosi

„si nu ascépta pana candu elu (toiagulu) jace greu „si nedelatorabile pre spatele sangerande“, — cugelandu la neincetata datoria de a lucra pentru binele comunu, sa nu caute la greutatile ce le mai inmultiescu si fratii loru, ci sa lucre neinteruptu in campulu celu mare alu recerintieloru nostre nationali. Lumin'a conosciintei si a adeverului, carea o serbamu cu serbatorea de mane, aru face sa repera iera-si stéu'a cea conducatori'a catre mantuire — concordia, si atunci si s'aru asigurá pre viitoriu serbatori totu mai fericite si mai fericite. Carea sa fia, sa fia!!

Revista diuaristica.

Damu aici publiculu unele pasagie din diurnale unguerescu despre reprezentatiunea universitati'i fundulu regescu, dupa cum le-a catranitu „H. Ztg.“:

„Nemere“ comanda inarmarea generala, invita a se portá spad'a spalata 'n sange prin tierra si a se predicá cruciat'a contra sasiloru. Dis'a foia e unu alu doilea Petru de Amiens! In pustaci'a sea planesce (cocé) resbunare si 'si cauta pre moderulu seu Gottfried de Bouillon, pentru d'a se recreá (recori) ei intari cu sup'a cea negra datatore de poteri pentru caletori'a cea lunga, pre care de-si nu e de totu decisa, o va face séu pre josu séu diu aplicare catre prototipulu seu istoricu pre unu lunga-urechiatu rabdatoriu. Inse mai bine va fi sa o audimu cum fulgera si — asuda; tratatulu ei e intitulatu „Universitatea sasésca“ si suna: Noi conóscemu pre cele 12 puncte ale universitati'i sasesci, pre care s'a decisu ale asterne ministrolu de interne in afacerea regularei fundulu regescu in numele locuitoriloru fundulu regescu, si prin urmare si in numele nostru.

Ore care patriotu unguerescu aru subscrie acest'a reprezentatiune?

Deca inse emu tecea in afacerea acest'a care alinge cele mai sante interese ale nostre, s'aru considerá tacerea ca consentiementu.

Noi respingemu solemnulu asi'a dara acea reprezentatiune; noi protestamu contra ori-cariu privilegiu, contra ori-carei positiuni separatistice care aru viola unitatea patriei aru margini inaintarea si libertatea nostra nationala.

Inse noi trebuie sa damu protestulu nostru si espressionu publica.

Veniti asi'a dara sa concipamu o reprezentatiune in care sa protestamu energice, ajdemu sa o subseriemu noi cu totii, cari suntemu partisanii egalitati'i, fratieta'i si libertati'i — speramu ca numerulu nostru va fi cu multu mai mare decatu alu acelor'a cari consentu cu acele 12 puncte.

Veniti sa asternemu protestulu nostru la loculu competentu si deca pre langa tote ostenelele nostre totu-si va invinge iera-si nedereptatea, atunci sa ne otielésca la lupta noua consciint'a ca ne-amu implinitu datorint'a facia cu patri'a, facia cu caus'a nostra propria si si facia cu fratii nostri sasi sedusi de agitatori (atitatori) egoistici.

Opiniunea publica a Ungariei e cu noi. Intrég'a pressa ungueresca, de-si e desbinata in partile 'si radica voce sea si consente cu noi pre deplinu in acest'a cauza.

Si pentru de a documentá, ca chiaru si foi nemtiescu nu suntu de acordu cu dorintiele sasiloru, produce de „Nemere“ — excursiunile unilaterali ale lui „P. Lloyd“ ca esemplariu de parada, se feresce inse intieptiescu de a impartasi cetitoriloru sei coprinsulu articulu de fondu din „Lloydulu ung.“, care vorbesce despre acel'a-si objectu cu multu mai nepreocupata. Acest'a nu se potrivece in ramele f r a t e l u i „Nemere“, tocmai din cauza ca voiescu a representá, petitioná,

agilă, demonstră, atîtă și sumtă în interesul, „fratilor lui sasi“.)

„Hon“ se grabese a recomandă cu cea mai mare caldura propunerea lui „Nemere“, în asternerea unei contr'a-representatiuni.

Chiar și „Debreczen“, care apare în Ierusalimulu calvinu, și din a cărui locuință se trimitu în sal'a intieptiei legislative profetii stengei și în a cărui cuprinsu cresc Patai, consacra afacerii sasesci atentiunea sea gingasie, cându dice patetic sub titlulu: „Statu in statu“:

Noi nu aflăm nîmicu extraordinariu în acea ca universitatea sasescă și-a datu pererea despre regularea fundului regescu, înse cu atît'a mai revoltătoare e esistint'a și coprinsulu acelei representatiuni. Acest'a universitate sasescă vorbesce aci că cându ea ar fi o potestate nedependentă, ea vorbesce, că cându aru eserce gratia, ca se dejosese a comunică gratiosu voint'a sea regimului ungurescu. Dopa parerea ei fundulu regescu nu e altu ce-va decăt unu statu in statu, a cărui capu infalibilu și sacrosanctu e universitatea natiunei sasesci.

Universitatea sasescă și-a depusu lanuririle sea asupr'a acestui obiectu în 12 puncte și fiecare punctu e imflatu de îngâmferea ce se espectoreza în elu. Asiă dara e interesantu a ochi ce va mai de aprôpe representatiunea, acestu arsenalu de smintitură sasescă. . . .

Resunetu la articlii din tier'a Barsei!

Cu mare atentiune amu cetitu responsulu bravului corespondente alu „Tel. Rom.“ din tier'a Barsei, la pamfletulu uricosu a „Federatiunei“ secundatu și de „Gaz. Trans.“

Atacurile nedemne, și nespintiele iesuitico-proselitistice contr'a institutiunilor noastre bisericesci și în contr'a marelui și multu veneratului nostru Metropolitu sunt respinse în celu mai strietu intielesu alu conventului.

Logic'a sanetosa, adeverulu și dreptatea causei carea că unu firu de aur se trage pria întregulu responsu a nîmicu moralmente pre inimici biserice și a natiunei noastre. Dloru au cautatu dupa „merite“, nu e progresulu poporului, înaintarea causei noastre nationale, contribuerea la intielegere fratiésca, ci e cu totulu contrariulu, în tabar'a vóstra, aci afla pe-catosulu refugiu, traficatoriulu loculu seu de onóre, și aceste tóte ore ce sa fia, înaintare nationale?!

Nainte de tóte a-si dori sa fimu bine intielesi, nu este aci vorba de fiii biserice unite preste totu, onóre exceptiunilor, cari se potura radica preste întunecime, și cari la tóte ocaziunile au fostu amici adeverati ai poporului și progresului nationalu. Scimu noi cu totii apretiu pre unu B a r n u t i u, Andreiu M u r e s i a n u s a., cari neincetau stăruia din respoteri a delatură machinatiunile iesuitice a coreligionariloru sei, care de felu nu au fostu sincere și nationale. Cunoscute sunt tóte aceste fia-cărui'a romănu adeveratu. Amu deplăns'o și noi de repetite ori, și afirmăm și acum cu accentuarea conventului, ca ne dore anim'a, vedindu o parte neînsemnata a natiunei noastre facendu-se obéla ultramontanismului, și cód'a papistasiloru, și fiindu orbitu de întunecime au cutesant'a a pasi nainte natiunei cu preteste a fi nationali, și iobitori de progresu. Bá ce e mai multu, se arata pre fatia că turburatori de pace, vinu a atacă biseric'a noastră dreptu-maritóre cu o nespusa nerusinare, batjocurescu pre prea veneratulu nostru Metropolitu a cărui'a nesuintie nobile cunoscute și apretuite nu numai de natiunea intréga nepreocupata, ci și de intrég'a lume civilisata.

En postimu dloru, pre lănga insultele și scor-niturile dvóstre în contr'a celor mai sante și venerate ale natiunei noastre, ce cugeta-ti? cá nu com-va sa ne aratăm indiferenti și sa ve lasăm pre dvóstra dopa pracs'a vechia a latii proselitismulu între poporulu nostru, a semănă și de aci înainte sement'a urei și a discordiei între frati, de unu sänge.

Josu cu masc'a de pre facia! nu mai lua-ti numele Domnului indiesiertu.

Tempulu și istoria ne-au documentatu pre deplinu, și aceea insi-ve trebuie sa recunósce-ti, ca unati'a n'a adusu fãra desastre și inparecheri poporului romănu.

Si ore altcum, care aru fi sa fia servitulu celu mare ce l'a prestatu unati'a poporului romănu pentru de a prosperă materialmente și spiritualmente? Nu dora conturbarea păcei și impedederea con-

* Dlu Ref. facea bine decă nu trecea asiă fug'a preste cele ce au disu „P. Ll.“ Red.

solidărei noastre bisericesci, cându procesulu de despărtire între romăni și serbii din Ungari'a și Banatu curgea — cá sa relacu nemernici'a dvóstra din Transilvania, unde nu ve poteti inca nici acum'a desbaieră de visiunile de a ve geră de u n i c i i urmatori ai lui Christosu.

Nu voimu a aduce tóte datele cele multe pline de abusu și nenationalu, cá sa ve documentăm per escellentiam scopulu neonestu și mijlócele depravate de care ve a-ti folositu în contr'a bisericei acelei'a, carea și pre stramosii vostri i-a nutritu cu laptele adeveratei credintie.

Inse fia-mi permis a aminti numai: vr'o căteva intemplări de mare importantia pentru caracterizarea agendeloru frumóse a dvóstre în pãrtile Ungariei și banatice, cá sa ve convingeti cátu necasu a-ti facutu acolo între frati de unu sänge.

În seculu celu mai nou „inquisitoriu“ încep a-si radica capulu asiă numit'a sânt'a unia în Banatu, care prin profetii ei malitiosi, spriginiti din partea ultramontana, cu juxta conscientiam ei, lipsita înse de tóte conscientiose juxta legem, a pusu în miscare aparatulu celu mare pentru de a nîmicu bisericea noastră ort. nationale.

Dara haru Domnului și ángerului priveghiatoriu asupr'a santei cause a noastre, a nemicitu intentiunile malitiose a papismului infernale. Inse de persecutări nu a potutu fi mântuita. Asiă buna-óra în anul 1847 în comun'a Saagh, comitatulu Temisioarei, eră lómete mare. Iobagime de acolo, de ore-ce comun'a amintita eră proprietatea capitulului r. cat. numai sub conditione decă aru trece la unire li se promitea fructe și ajutoriu, dara comun'a mai bucurosu 'și sacrifică viét'a, decăt 'și parasi legea stramosiésca, respinse cu indignatiune speculatiunea infama a inimiciloru nostri. Si asemenea casuri eran la ordinea dilei. Credinciosii nostri de-si dediti la persecutări atátu nationale cátu și religioare, iuea din tempii antici, vedura numai decăt ce pericolu mare i amenintia.

Sperantia înse în intielegint'a care eră atátu de tare în credint'a stramosiésca, încátu turburatori de pace cu profetii loru mismatici nu odata 'și mântuia viét'a loru, luând-o la sanetós'a; dicu sperantia în simburile sanetosu alu natiunei, și conducerea bravului cleru nationalu au servitu de garanția, ca inimicii pre lănga tóte machinatiunile loru nu se voru poté incuibă.

Veni anul 1848. Romăni ort. facura pasi resoluti a se emancipă din partea fratiloru serbi, dara pre atunci inca se facura nescari greutăți și pi'a dorintia a tuturor romănilor nu s'a potutu realiză.

Romăni ort. în fructe cu Escelenti'a Sea Br. S i a g u n'a lucra din respoteri în adunări, jurnalistica și prin deputatiuni pre la M. Sea pentru de a esoperă dorint'a tuturor romănilor bine-sentitori.

Ei bine! dara ce sa vedi? clic'a papismului, unati'a, și încep cu tóta energi'a activitatea ei, emisării propagandei iesuitico-unatitice pornira cá lacustele din satu în satu, provocându poporulu a trece la st'a unire, căci numai asiă va scapă de jugulu serbilor și Ddieu mai scie cáte tóte men-ciuni fabricate spre seducerea sermanului poporu.

Bá lănga acest'a ne surprinse unu lucru ne mai pomenitu. Într'o buna diminetia vedurăm prin nesuint'a propagandei de fide denumirea episcopului unitu, cu residint'a în centrulu romănimei, unde se asiédia unu pastoriu fãra turma.

Acést'a impregiurare contraria biserice și natiunei noastre spriginita și de locuri inalte a facutu sänge reu la toti bine-sentitorii și credinciosii romăni.

Acum se incepu formalmente atacurile contr'a biserice și natiunei, pamenturile parochiale cu fortia s'au ocupatu, din partea unitiloru, bisericile noastre se desfiintiau, nóptea se ocupau și anecsau. — Esemple vie com. V e r m e s i u, I s g a r u s a. din comitatulu Carasiului; cea dintăiu dopa unu restempu de 12 ani prin o energia neobosita a episcopiloru și a consistórilor noastre iera-si recástigata în posesiunea noastră. Asemenea sacrilegiori se intempla prin alte comitate, buna-óra în comitatulu Temisioarei comunele R a c o v i t i a, S e l a g i u, P a r t i a s. a. iera-si prin insielaciune, fortie și brutalitate din partea inimiciloru genului romanescu, se scóte evlaviosulu poporu din sântulu lacasiu alu stramosiloru sei, tóte aceste întru unu modu scandalosu ocupa locu în istoria cea mai nóua a civilisatiunei, din partea unor'a frati care inca singuri pretindu a fi nationali.

Plansorile juste a persecutatorilor nostri crestini fôrte arere ori afla spriginire din partea strainiloru, bisericei noastre pururea inimici.

O! bunule Ddieu! va dice cine-va, dora untiți se afla cum-va afara de lege, încátu loru tóte abuserile și suntu iertate? Si acést'a întrebare cu dreptu o póte pune fiesce-care cetitoriu nepreocupatu. Dara indiesiertu ne-amu nesui prin lege a documentă, de esemplu ca într'o comuna de aru remanea bateru numai unu sufletu cu preotulu credinciosu bisericei sea stramosiesci, nu e permisu necredinciosiloru a ocupă biseric'a ort. căci dopa ratiune de sine urméza, ca acel'a care se deslégă de legatur'a santei credintie ort. a esitu din bisericea áceea, va se dica, s'a desfacutu de credint'a ei, într'a cărei onóre, a radicastramosii lui locasiulu Domnului. Si în astfelu de intielesu ne garantéza și legile, cu tóte acestea, dreptulu neatacaveru a bisericei noastre — se póte convinge fiesce-care din susu-amintitete casuri, unde partea eclatante a majoritătii a remasu fidele bisericei sea stramosiesci, li s'au ocupatu bisericile între unu modu turburatori și neonestu, și legea, precum s'a doveditu, n'a fostu respectata chiaru nici din partea acelor'a, care în prim'a linia erau chiamati a delatură scandalulu.

Aceste suntu intemplări fôrte triste și de-já de facto constatate, ci noi tóte dloru le-amu suferitu, avendu înainte ochiloru nostri caus'a sânta nationale, și nu voeamu a est în publicitate nici atunci, cându scandalulu ajunsese la culme; adeca pre tempulu fómetei la anul 1863, cându secretariulu episcopescu de atunci dlu O l t e a n u umblă din satu în satu, promitiendu poporului spriginulu regimului, și impartirea de bucate, agitandu între poporulu nostru pentru „sânt'a unire“, atitiendu-lu contr'a preotiloru constanti în credintia!

Ore aceste totu din punctu de vedere nationalu s'au întreprinsu? Spre a ilustră situatiunea mai apriatu fia-mi permis a aduce numai unu casu înainte.

Infatisiendu-se membrii comisiunei din partea ven. Consistoriu alu nostru, și a unitiloru, cátu și din partea comitatului, în comun'a Selagiu spre a constată trecerea unor'a ort. la unire (prin unu modu curiosu de trecere dela o biserică la ceaa-lalta, numai la crestini nostri aplicatu, despre care, dle redactoru, acum nu-mi permite tempulu a vi-lu descrie mai pre largu).

E bine, sa vorbim ad rem; ven. protopopu alu nostru numai decăt rostii o cuventare fôrte esentiale, conformu unui adeveratu pastoriu, încep a face atenti pre crestini bantuiti în credintia, cá nu cum-va sedusi de nescari promisiuni false sa-si venda legea stramosiésca s. a.

Dlu O l t e n u pronuntia ca promisiuni nu li s'au facutu, și fia-care dopa convingere are sa urmeze. Fôrte frumosu, comisiunea 'și încep activitatea, dara ce se vedi, éca nisce unguri de conf. helvet. se infatisiau înainte comisiunei, dlu Olténu încep a rost (de bucuria?) presiedintele comisiunei intréba ca ce voiescu, dara sermanii unguri afirma sincere, ca audiendu ca romănilor care trecu la unatia li s'au promis grău, și fiindu ei fôrte lipsiti au de cugetu și ei a trece. Presiedintele necajitu, fiindu insusi calvinu și vedindu slab'a credintia la coreligionari sei, i tramite intăiu la predicatorile loru, spunendu-le ca numai cu martori și dopa 4 septamăni ierasi prin martori infatisiendu-se se potu consideră de uniti, căci legea acum nu-i permite a-i acceptă.

Ven. Protopopu alu nostru 'și face observările sea, amintindu ca legea are sa fia egala pentru toti locuitorii patriei, și casulu esceptionale care se observa numai fetia de romăni 'lu imputernicescu a radica protestu din partea ort. și totu deodata rógă; a fi constatatu protocolarminte factulu, ca poporulu este sedusu, prin promisiune falsa, ce s'a doveditu evidentu prin marturisirea unguiloru calvini.

Observările fôrte nimerite a dlui protopopu se ieu spre cunoscintia. Comisiunea fiindu-si agendele subterne protocolulu ven. Cons. o parte a unitiloru considera bisericea de a loru, ai nostri, firescu lucru, cauta sa-i impedece, dara untiți cu fortia brutală ieu securea și deschidu usile sf. biserice, se naseu frecări, certe, batăi. Ai nostri umbla dopa dreptate, protopopulu face aretare ven. Consistoriu, recercă comitatulu spre a interveni, comitatulu se cam sfiesce, frecările cresc și discordia între frati de unu sänge din di in di iritéza totu mai multu, și ajutoriu nici dintr'o parte. Asiă trecura ani dopa ani pâna cându-si castigara dreptulu legalu crestini nostri amaru persecutati.

Ore aceste tóte contr'a noastră ce sa fia dloru? Cugetati prin astfelu de midilóce sa emancipati po-

porulu din intunecime? Sunt intreprinderile aceste loiale, nationale si umane? Nu vedeti cum 'si tragu vre-o căti-va oameni folosu din acestea si ajungu a fi oameni mari cu merite inaintea dusimanilor nostri nationali? Său dora n'ati oetit cu ocaziunea denumirii lui Olténu de episcopu, cum 'si esprima „Magyar állam“, fóia ultramontana, bucuria ei, vedindu denumitu unu episcopu, care din alu loru punctu de vedere are merite multe, si i de mare pretiu si insemnatate pentru biseric'a unita din Banatu, si deca considerati abuzurile cele multe ce se comitu prin diferite párti ale Banatului, óre nu ve convingeti deplinu, ca ce mare nenorocire a fostu pentru causa nationala propagand'a unatiei?

Sa vedemu acum cum caracteriséza unutul, morele barbatu Sincai unatiei:

Bine cunoscendu naravorile popesci, elu chiamá cu voce inalta (Chron. a. 1563) luarea aminte a nemului romanescu asupr'a viceiugului nemurilor straine, care cu frumoše pretesturi, mai alesu ale legii crestinesci, in care eu vréu sa moriu (dice Sincai) insiela pre bietii románi de-i stapanescu si in diu'a de acum ce vréu Archiereii acesti'a? (intréba elu) sa te invetie sa-ti prinda partea pre lumea acest'a, au sa te duca la ceriuri? Nu ore de o române? pentru ca numai pung'a ta o voiescu, cá sa-si imple pungile loru, si tu sa remani robu acelor'a pre cari mai marii tei iau stapanitu óre-cându. Destépta-te dreptu aceea, o iubite nemulu meu si ai mintel?

Auditi pre Sincai, voi iesuiti románi dela Lugosiu, Oradea-mare, dela Blasiu si de-si de aiurea, voi cari in aceste dile ale libertátiei, cutediati a indemná pre románi sa mérga la sinodulu catoliciloru únguresci dela Pest'a; voi cari mergeti cu cutediantia pána a dá romániloru uniti numele strainu si uritu de catolici, cá si cum a fi unitu in patru puncte cu catolicii, aru insemná a fi catolicu adeca unguru, papistu adeca iesuitu; voi cari prin acest'a si alte asemenea apucatori cercati a rumpe de totu o parte insemnata a romániloru din corpulu celu mare alu unatiei. — Auditi pre profetulu Sincai, si pána mai e tempu convertiti-ve!

Óre ce sa fia ca poporulu partea cea mai mare a ajunsu astadi demoralisatu? cugetati si ve veti convinge! Óre ce sa fia ca la alegeri de deputati unitii (cu putiene esceptiuni) se intrecu a face servitii contrariloru nostri?

Dloru, a trecutulu tempulu minciuniloru, si apucaturile iesuitice-ultramontano se arata necapace si sterpe, la unu poporu care vrea sa vieze, incetati cu machinatiunile proselitistice, fi-ti adeverati spriginitori ai causei nationale, dati-ne mána de ajutoriu a cultivá poporulu, nu deschideti usile inaintea cerbicosului, care nu vré sa se cultiveze, nu-i atrageti prin promisiuni ca nu voru avea a solvi invetiatiuniloru, si preotului. Stati cu noi in rendu propoveduindu moral'a si iubirea fratiésca. *)

Dela d-vóstra depinde deci intielegerea, concordia si inaintarea nationale, fi-ti drepti, si stimati ce e sántu, ve asigurámu ca atunci in noi totu-deun'a a-ti afli amicii cei mai adeverati in lume.

Staruiti, a eschide pre fariseii inimei si turburatori de pace din medloculu d-vóstra, ai face imposibili odata pentru totu-deun'a, sa ne credeti ca atunci pacea fratiésca intre románi va fi eterna.

Dum nullum sperneretur genus, in quo enituit virtus crevit Romanorum imperium.

Temisiór'a, 31 Decembre 1872.

L. I. V. I. N.

O fóia clericala din Florenti'a se plánga de-unedi asupr'a demoralisatiunei intrate in Rom'a de odata cu regimulu italianu si spunea cá o ceta de ángeri femeesci e aduti se asediasera in fatia catolicului institutu filosoficu „della pace.“ Pap'a, indignatu de acestu scandalu s'a decisu a scrie regelui cu propri'a mána si alu rogá sa delature acestu reu.

„Gazetta d'Itali'a“ confirma faptul atinsu si óbsérva ca impregiurarea acest'a a datu ansa la o epistola din partea papei Pio IX cátra regele Victoru Emanuelu. Iéta epistol'a:

„Sire! Eu sum mai betránu cá Majestate Vó-

*) Nu cugetati ca noi propagámu a ve aduce iérasii in senulu bisericiei, unde mosi si stramosi vóstri s'au botediatu si ingropatu, nu Dómne apara; cf din contra bucuros v'amu dá inca pre vre-o căti-va dintre ai nostri, cari mai multu strica decátu ce ajuta causei sánte.

stra si voi trebui sa dau séma de faptete mele inaintea lui Ddienu mai curendu cá Dtea. Dara si Dtale ti va veni diu'a, in carea vei ave sa respondi inaintea supremului judecatoriu de faptele D-tale. Precum noi regii de multe-ori nu scimuz ce se in-templa in giurulu nostru, cáci persónele ce ne incungiora facu tóte cáte potu, spre a ne ascunde adeverulu, asiá credu eu ca ti va fi si D-tele locru necunoscutu ca s'a stabilitu aprópe de biseric'a Sánt'a Mari'a „della Pace“ lánge o scóla cercetata de juni, o casa izolata (aici accludu si nerusnatulu anunciu in o fóia romana). Nu potu presupune ca a-ti fi suferitu Majestatea vóstra asiá ce-va, deca a-ti fi sciutu.

Pio Papa IX

Pap'a a incredintiatu epistol'a unui'a din gard'a nobilo spre imanuare. Regele a primitu gratiosu pre tramisulu papei si a promisut a serie sántului parinte indata ce i va fi implinitu dorint'a. La ordinulu regelui cas'a din cestione se incia inca in acea di si unu adjutante de câmpu alu regelui a predatu papei responsulu lui Victoru Emanuelu, o epistola de trei pagine, care fú bine primita in Vaticanu. Regele dechiará intre altele ca se semte fórtu fericitu ca a restituitu unitatea Italiei, in dóre inse fórtu si are unu unicu punctu negru in viét'i'a lui: ca nu s'a potutu inca impacá cu sántulu parinte. Epistol'a e subscrisa: Alu sántiei Vóstre devotatu fiiu Victorio Emanuelu.

Epistolele aceste au cutremuratu Vaticanulu. Se parea ca a intaritatú cine-va unu furnicariu séu unu coibu de vespi. Iesuitii suntu mai infuriati asupr'a corespondintiei intre pap'a si regele Italiei decátu asupr'a suprimerei loru si asupr'a demonstratiunei inscenata de curendu in piati'a Montecitorio.

Sabiiu, 23 Decembre.

Unu diariu nou a aparutu in Bucuresci numitu „Viitorulu“. Acest'a insa nu aru fi unu evenimentu estraordinariu, cáci in diu'a de astadi aparú si disparu diurnale. Cá sa luámu notitia despre acestu nou diariu ne indupleca cele ce le vedemu depuse in trensulu in numerulu primu dela 17 Decembre, o directiune pre carea o asteptámu demultu sa o vedemu in Romani'a. Amu dorí cá directiunei acesteia sa i se dea totu concursulu pentru cá sa o vedemu cátu mai curendu froptifera si sa gásimu multi románi calcându pre calea pregatita de dens'a, in Romani'a si chiaru si dinóce la noi in Austro-Ungari'a, unde ne nisuirámu, pre cátu ne-au permisu turburárele politice si puterile nóstre tiermurite a átrage atentiunea romániloru asupr'a unei atari directiuni, precum o vedemu in viitorulu. Cá sa póbmámu cele ce amu dísu despre noulu diariu, vomu reproduce unele pasagie din articulu „Viitorulu“.

Asiá in articulu „Dechiaratiunea de principi“ dupa o introducere se dice:

„Este o clasa a societátiei románe dela care se cere totulu si care in schimbu primesce pré putienu. Este poporulu bine intielesu, este tieranulu, care contiinu impoveratu de suferintie, traditionile strabone, este acelu fiiu alu eroismului, care a apératu cu bratiulu seu de feru tier'a si religiunea de optu-spre-diece seculi, dela care se cere multu, fórtu multu si in schimbu i se mangescó ochii cu putiena lumina si cu nici o adapostre sub scutulu legiloru si alu libertátiloru la care-i da dreptu egalitatea sea cá fiiu alu aceleia-si natiuni; este cómerciantulu si industriasiulu románu, care nu este spriginitu si protegiatu, care numai da si a datu contributiuni preste contributiuni, care si-a datu pána si sángele seu, fára cá in tier'a parintiloru si stramosiloru lui sa afle vre-o incuragiare din partea puterei.

„O parte a natiunei nedreptatesce pre ceea-lalta. Poporulu e ténutu in ignorantia si demoralisatu, pentru a servi cá instrumentu in luptele pentru putere ale partideloru. Insa noi scimuz fórtu bine ce va sa dica poporulu cându e nedreptatitu. Scimuz fórtu bine la ce rezultate funeste aduce o natiune luptele partideloru cându poporulu este ténutu in ignorantia pentru sistemele loru. Elu este asiá de mobilu cá si valorile márei. Furi'a sea este trectátre, cá si spriginulu ce-lu da ambitiosiloru. Máne te radica la ceriu si póimáne te pogóra in abisu, dupa espressionea lui Cicerone. Revolutiunile, ce elu realisá atunci, suntu infructivere pentru densulu si prin ele 'si creaza noi tirani. Pusu intre aceste alternative funeste se restogolesce din miserie, in miserie, fára a sol unde merge. Sfidámu pre oricine sa ne contradica. Noi le vomu pune inainte

tóte revolutiunile prin cari amu trecutú si vomu intrebá la ce rezultatu fericitu ne-a adusu. Unu tieranulu a caditu si a dóu'a di unu altulu i-a luatú loculu. Dela 21 incóce a servitu dreptu arma ambitiosiloru si dupa 11 Februariu ne-amu treditu cu miseriele ce ne apasa si acestea tóte pentru ca poporulu n'a participatu la revolutiunile politiciloru dilei, elu nu le-a intielesu, cáci n'a fostu destulu de luminatu si moralu ci a fostu o arma de popularitate, unu titlu la radicarea ambitiosiloru pigmei si a seciloru diplomati.

„Nu astfelu de revolutiuni vomu noi, nu acésta este calea radicarei unei natiuni, nu prin lovituri si resturnári de tirani pentru cá sa-i inlocuiesca alti tirani se face fericirea si tári'a unui poporu.“

Dupa aceste pasagie espune program'a in carea se cuprinde egalitatea practica a romániloru, conformu constitutiunei, luminarea si moralisarea poporului si pune apoi intrebarea:

„Ce ne va trebui pentru acésta? „

„Ne va trebui de siguru scóle, si scóle multe si bune, presarate in tóte unghiurile tierrei. Unu corpú didacticu demnu pentru acésta sublima misiune si unu cleru romanescu, care sa scie inspirá generatiunei tinere pre lánge simtulu religiosu, sentimentulu patriei si alu devotamentulu cátra dens'a.“

„De siguru, ca fia-care cetindu-ne se intréba deca acum avemu aceste elemente de educatiune dupa cum le cerem noi si deca se face ce-va de feliulu acest'a in presinte? Noi respondemu ca scóle inca n'avemu destule si care suntu nu suntu organizate. Tieranulu mai alesu este fórtu inapoiatu in acésta privintia, iétra corpulu didacticu are trebuintia de imbunatátiri radicale.

„Asemenea biseric'a este muta si rolulu seu 'lu implinesce cu daun'a nationalitátiei románe francmasonismulu, si cosmopolitismulu, cáci, sa fimu bine intielesi, la noi religiunea a fostu strinsu legata cu nationalitatea.“

Din altu articulu „Sa apucámu altu drumu“ estragemu urmatórele:

„Ne trebuie o schimbare de lucruri, d'a; vomu o schimbare. Schimbarea acésta, fiica predilecta a romániloru de alta-data, astadi bate la pórtá cerându-le, implorându-le stravechulu ei dreptu de cetate in tier'a romániloru. In vanu le spune ca a loru este; in vanu le demonstra poterea ei de odinóra cându dupa ani de impilare, imoralitate si streinismu — puternic'a sea vóce, la momente decisive, strabatea si una intr'o clipa tóte animele románe, tóte bratele románe: totu ce erá strainu ei, totu ce erá strainu romániloru, pierea cá fulgerulu in tier'a romániloru. Astadi eana ne mai misca animele, nu ne mai electrisédia, si de aceea síópte, de aceea mormure, de aceea vaiete, de aceea strigate, de aceea románii neuniti suntu cá nisce pari'a in tier'a parintiloru loru, pecatulu si penalitatea cadu cá consecintia pre capulu celoru ce 'si renéga fortiele stramosiesci. Sa facemu dara o revolutiune, cáci starea de lucruri in care ne aflámu, ne cere imperiosu, ne demonstra matematicesce ca cu dens'a e viét'i'a si fára dens'a mórtea. Cum s'o facemu dara? Sa ne uitámu in istori'a nóstra, sa facemu o amicitia cu virtutea romána antica, sa lepadámu viciiele primite dela straini, sa inlaturámu apatia, sa ne cunóscemu cine amu fostu, ce suntemu si ce trebuie sa fimu, si sa intronámu in senulu familiei si alu societátiei, lumina si moralitatea, singurele pre care se póte edificá solidu, si cu ajutoriulu cáror'a mai avemu inca o patria, o limba si o credintia. Sa incetámu dara cu plángerile infructifere, sa nu mai dámu din coltiu in coltiu cá orbii, scotiendu din cându in cându cáte unu ah! si cáte unu oh! pentru ca tóte suntu in vanu; numai cu acestea nu sa remesédie relele: corbii si lupii nu se móie nici odata de vaetele victimei, fia ele facute pre tonuri cáte de umilitóre, heretii — comuni nostri hereti — nascenti si predestinati a trai numai din prade, vinu si repesce pána chiaru si abiá nascutulu pitu de sub aripele mamei sele! — O! ce de hereti in tier'a lui Stefanu si a lui Miháiu!!! Cá sa potemu scapá de lupi, corbi si hereti si alte atátea viciuri cari au inceputu sa se alipésca de sufletulu nostru, se cere mai intáiu de tóte sa fimu románi si barbati. Toti in a cároru vine mai ciroua unu sánge romanescu si din a cároru animi sentimentulu nationalitátiei si alu independentiei inca nu s'a tocitu, urmédia, impinsi de curentulu reului predominantu, sa se recunóscá, sa se adune pána mai e tempu de adunatu, sa se unésca, si cu fortie unite sa procedá la marea revolutiune, sa ne deslegámu mánile, sa

incetăm cu plânsetele și să ne convingem odată că, deca binele mai e posibil în țeara românească, această nu se poate decât cu mediere și prin inițiativa privată. — Din grația lui Dumnezeu și prin perseverențele virtuții ale moșilor noștri, astăzi ne aflăm în secolul XIX, în secolul luminelor. În secolul luminelor?! Dară sosită și la noi acest secol? Vai! seracii noștri țerani — marea majoritate a țerei — gemu de ignoranță și miserie. Religioși și moralități prin multe locuri abia și se mai aude de nume.

Varietăți.

**** Preasântia Sa Domnului Episcopu diecesanu alu nostru,** că presedinte alu delegațiunei congressuale în cauză desparturii ierarhice, a conchiamatu o ședință extraordinară a delegațiunei pe 18/30 Decembre a. c. invitându pre totii membrii delegațiunei a participă la deliberarea chestionilor mai importante și momentose delegaționali.

**** Societatea academica română** a publicat trei concursuri: 1, pentru cea mai bună traducere alui Iuliu Cesare „de bello civili” și cu anesele „de bello alexandrino, africanu et hispaniensi.” Premiulu Alesandru Ioanu I de 1200 lei noi. Terminulu 15 Iuliu 1873. — 2. Pentru partea sintactică a gramaticii limbii române. Premiulu Evangelu Zappa de 400 de galbeni. Terminulu 15 Iuliu 1873. Suntu încă două premie, unul de 200 de galbeni și altul de 100 de galbeni, pentru acei doi concurenți, cari s'aru apropiat de perfecțiunea recerută. — 3. Pentru celu mai bunu opu despre formațiunea cuvintelor în limbă română prin derivațiune și compozițiune. Premiulu Evangelu Zappa 1500 de lei noi. Terminulu 30 Iuliu 1874.

**** Bibliografia.** Se afla de vândere la librăriele Socecu și G. Ioanidu și la autori: Manualu de Agricultura pentru cl. I (București, pretiu 1 l. n.) de P. S. Aurelianu. Catechismulu economiei politice (București pretiu 1 l. n.) de P. S. Aurelianu. Elemente de Zoologia (București pret. 2 sf.) de Gr. Stefanescu. Animalele antediluviane cu 35 figuri litogr. (Bucur. pretiu 2 sf.) de Gr. Stefanescu. Cursu de Hemia elementară (Iassi pret. 5 l. n.) de P. Poni. Aritmetică ratională pentru cl. I și II, (Bucur. pret. 3 l. n.) de El. Angelescu. Elemente de Geometria (Iassi, prej. 3 l. 35 b.) de I. M. Melicu. Elemente de Arimetica (Iassi, pret. 2 l. 80 b.) de I. M. Melicu. Elemente de Mineralogia part. I. (Bucur. pret. 4 l. n.) de S. C. Mihailescu. Cursu de Algebra elementară (Bucur., pret. 1 25) de El. Angelescu. Elemente de Fisica pentru usulu școlilor elementare și superioare împreună cu unu atlasu de 24 stampe cu figuri litografate, (București pret. 10 lei noi) de Em. Bacaloglu. Influența lumii asupră vietii (București) de S. C. Mihailescu.

**** Natură cholerei** aru consistă, după opiniunea unui magistru în chirurgia Chariera, publicată în 1849 într-o broșură: „Descoperirea naturii cholerei”, într-o hipercarbonisatiune a sângelui. Schartler probăza că în cholera se formează din sânge acidu cianhidric prin combinațiunea carbonului cu azotu, prin urmare bolnavii de cholera moru în urmă paralizei cordului și a vaselor arterioase prin intoxicațiunea cu sânge cianaticu, și că dejectionile riziforme ale cholerei nu suntu altu ce-va decâtu limpa.

**** Chloralhidratu cu oleum jecoris aseli** se da cu bunu succesu după „Boston med. and surgical journal” contră sudorilor nocturne ale fisicilor, și produce deodată somnu și apetitu, fără a avea efectulu gretiosu. Se poate da astfelu chloralhidratulu cristalizatu în proporțiune de 1—9 de oleum jecoris aseli.

**** Avisu venatoriloru de zestre!** La Hamburgu s'a celebratu o casatoriă în nisece circumstanție din care s'aru putea face unu minunatu vodevilu amuzant.

Insemnată presentia de spiritulu cu care junele a operatu, potendu servi de modelu cautiatoriloru de zestre, me grabescu a povesti acestu frumosu romanu.

Williams P... avea două-dieci și doi de ani, cându fu tramisul la Hamburgu de către tata-seu, micu negociatorulu din Londră. Elu a fostu asie-

diatu la unu bancheriu mare și foarte bogatu. Acestu bancheriu avea o fetă unica și de totu frumoasă. Williams se otari să o iasă de socia.

Elu făcu mai întâiu a se deosebi prin zelulu și aptitudinea lui comercială, și apoi, într-o zi, intră în cabinetulu patronului lui și-i dișe:

— Domnulu meu, amu onore a ve cere mână ficeii d-vóstra.

Bancheriulu credi că inebunise și voi a-lu linisci. Dar Williams insista astfelu și cu atâtă convincțiune încatu patronulu seu i dișe:

— Atunci, domnule, trebuie să te dau pre usia afara.

— Cum veti voi; aflați numai mai înainte, că amu să fiu asociatu pentru o a trei'a parte în casă Iohn H... et C-ni'a din Londră.

La aceste cuvinte, bancheriulu striga:

— Atunci e alta vorba, și deca mi poti aduce o scrisore dela acei domni, care să adevérésca spuselu d-tale, vomu vedea.

Williams plecă la Londră, se sui într-o trasură, se duse la Iohn H... și, adresandu-se la acestă:

— Domnulu meu, i dișe elu, viu să ve propun de a me asocia pentru o a trei'a parte la comerțulu d-vóstra.

— Cine esti d-ta?

— Williams P...

D. Iohn H. trase clopotielulu pentru că să vie o sluga să dea pre Williams afara; dară dela tragerea clopotielului și până la venirea slugii, junele adaogă:

— Și după două septamăni me casatorescu cu fiică d-lui Carolu M. din Hamburgu.

— A! deca-i asiă, se schimba vorbă.

Și acum Williams P... asociatulu casei Iohn H... et C-ni'a, din Londră, este fericitulu ginere alu bancherului din Hamburgu.

**** Casatoriile în Scoti'a.** Serbarea ce se face în Glasgow e mai alesu însemnată prin numărulu celu mare alu casatoriloru ce se indeplinescu pre totu tempulu câtu țiene această serbare, și mai cu sēma Vinerea sēr'a.

Mai multe parchi se duc să primésca binecventarea nuptială a reverentulu gentlemanu, fără a mai vorbi de parchile retacitōre, adecă acele ce, neavendu nici unu ministru specialu, se adresa la celu dintăiu preotu ce intalnescu în calea loru, cându le vinu ide'a de a se casatori. Scoti'a e o țeară minunată pentru amatorii de a se casatori.

Cu tōte acestea e o placere să vedă cine-va lipsa de otarire din partea unoru tineri de a-si luă nevastă. Unulu din trenșii, baiétu că de vre-o optu-spre-dieci ani, întrebatu fiindu de preotu deca voiă să iasă în casatoriă pre feme'a cu care venise, elu se ingalbeni într-unu modu spaimentatoriu; apoi lasendu-si ochii în josu, începū să-si jōce piciorulu celu dreptu până cându remase cu gură cascată privindu în tacere florile de pre tapetulu ce acoperă parchetulu.

Feme'a, care e o dardă grōsă, cu fati'a rumenă și sticlōsă, cu multu mai bețrāna decâtu densulu, se ingalbeni și ea vedindu indoiel'ă fidantiatulu ei, și în cele din urmă trāntindu-i o lovitura cu cotulu asiă de tare, încatu eră să compromita ecuilibrulu fitoriei sele jumetăți;

— Rspunde d'a, Bobu, i dișe ea în urechia cu o voce care resună în tōta sal'a.

— D'a, respunde bietulu teneru, cu verfulu limbii.

Unu altu, unu țesatoriu din Caritonn, se apropiat de scaunulu ministrului.

— Ai venit să te casatoresci? i dișe acestă.

Omulu nostru se nită la densulu cu ochii blejiti.

— Venitu! ba nu reverentulu meu, suspinā elu din fundulu inimii, femeile acestea m'au adusu.

**** Mandarinulu.** Unu calu dintre cei favoriti ai imperatului Chinei mori din negriginti'a priveghiatoriului grajduriloru imperatesci. Imperatulu, aflāndu despre acestă a voitū să-lu strapunga cu sabi'a pre acelu oficeru. Inse mandarinulu (preotu chinezescu) opri lovitur'ă imperatului, di-cendu: „Dōmne, acestu omu nu e convinsu despre crim'ă, pentru carea elu trebuie să mōră!” — „Ei bine, fă-lu s'o intielēgă,” respunde Imperatulu, iēra mandarinulu, intorcendu-se către oficeru, i dice acestui'a: „Asculta, misielule! orim'ă ce ai comis'o, este: intāi'a că ai lasatu să mōră unu calu, ce-lu iubiă foarte multu imperatulu nostru, și carele eră datu întru ingrigirea teā; a dōn'ă, tu esti caus'ă

care a facutu pre imperatulu de s'a māniatu astu-feliu încatu eră să te strapunga insusi cu sabi'a sea; și a trei'a, tu esti caus'ă că imperatulu s'a māniatu astu-feliu încatu eră să se desonoreze în ochii lomei, ucidiendu unu omu pentru unu calu; tu misielule, esti vinovatu de tōte acestea!” — „Fugi denaintea mea!” strigā imperatulu, revenindu-si în ori „le tertu, misielule!”

**** Din Japāni'a,** unu functionariu înaltu alu ministeriului de instructiune petrece de presentu în Berolinu, unde este tramisul că să studieze organismulu invetiamentului publicu din Prussi'a.

Concursu.

Statiunea parochiale de a III-a clasă din comun'ă Mercurea este vacantă, pentru reintregirea ei se publica concursu până în 15 Ianuaru 1873.

De parochi'a acestă suntu impreunate următorele emolumente:

a) 300 fl. v. a. solviti de cassă comunale.

b) usitatele venite stolare dela 140 familie. —

Doritorii de a ocupa această parochiă, au să-si înainteze cererile lor, instruate conformu Stat. org., — subsemnatulu scaunu protopopescu până la terminulu prescriptu.

Mercurea, în 15 Decembre 1872.

În contielegere cu comit. parochialu.

Scaun. prot. gr. or. alu tractului Mercurea.

Ioanu Drocu,
adm. prot.

(1—3)

ad. Nr. 272/1872.

Concursu.

Pentru veduvit'ă parochia Harseni, în protopresbiteratulu gr. or. I alu Fagarasiulu se escrie prin acestă concursu, cu terminu până la 31 Ianuaru 1873 a. c.

Numit'ă parochia consta din 76 familie, cu 388 suflete; emolumentele suntu câte o ferdela ovesu, și câte o di de claca de fia-care familia; cum și veniturile stolare indatinatē dela crestini.

Doritorii de a ocupa această parochiă au să fia teologi abs. de confessiunea gr. or.; și concursurile sele — în sensulu Statutului organicu provideute cu documentele necesare bine instruate, voru avé a le asterne subscrisului, până la terminulu susu aretat.

Fagarasiu, 14/26 Decembre 1872.

Petru Popescu,

Protop.

Cu intelegerea comitetului parochialu.

(1—3)

Edictu.

An'ă. Ioanu Comanicu Rafrie, de rel. gr. or. soti'a legitima a lui Mateiu Sebesianu de rel. gr. cat. din Veneti'a inf. în district. Fagarasiului, carea de unu anu și 6 luni, au parasitu cu necredintiă pre barbatulu — nesciindu-se locul aflării ei; se provoca prin acestă, că în terminu de unu anu dela datulu de fatiă, să se prezenteze înainte forului matrimoniale subscrisu în persōnă; căci: la din contra, procesulu incaminatu de susu-numitulu ei barbatu, se va otari și în absent'ă ei, pre bas'ă SȘ. canōne. —

Fagarasiu 18/30 Octobre 1872.

Forulu matrimonialu gr. or. alu tractului protopresbiteralulu alu Fa-

garasiului I.

(1—3)

Burs'ă de Vien'ă.

Din 23 Decembre 1872. (4 Ian. 1872.)

Metalicelo 5%	66 75
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	70 45
Imprumutulu de statu din 1860	103 —
Actiuni de banca	970 —
Actiuni de creditu	131 —
London	108 10
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	79 50
„ „ „ Temisioreno	78 —
„ „ „ Ardelenesci	77 —
„ „ „ Croato-slavone	83 50
Argintu	106 50
Galbinu	— —
Napoleonu d'auru (poli)	8 64 1/2